

Upplands-Bro kommun
Upplands-bro.kommun@upplands-bro.se

Hagnässkolan
Rektorn Emil Hanstad
emil.hanstad@upplands-bro.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Hagnässkolan
i Upplands-Bro kommun

2011-10-21

1 (14)

Tillsyn vid Hagnässkolan

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Uppland-Bro kommun under hösten 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Skolinspektionen besökte Hagnässkolan den 21-22 september 2011. Tillsynsbesöket genomfördes av utredare Jane Strandberg och undervisningsråd Sigbritt Gålnander.

Eleverna på Hagnässkolan uppnår kunskapsresultat i årskurs 9 som för skolan som helhet är förhållandevis goda. Enligt den nationella statistiken är andel elever som når målen i alla ämnen 79 procent läsåret 09/10. Men enligt skolans egna uppgifter har detta resultat förbättrats så att 95 procent av eleverna i årskurs 9 når målen i alla ämnen läsåret 10/11. Om man jämför elevernas resultat på nationella proven läsåret 09/10 med deras betyg så är avvikelserna mindre än det avviker för riket i stort. Skolan har sammanställningar över kunskapsresultaten i samtliga ämnen i årskurs 5. Resultaten från nationella proven i årskurs 5 visar något lägre resultat än motsvarande resultat för riket i matematik men över rikets resultat i svenska och engelska. Trots att skolan ger eleverna förutsättningar att nå förhållandevis goda resultat, pekar Skolinspektionen i detta beslut på ett antal områden där författningarna inte följs.

Rektorn behöver stärka sin roll som pedagogisk ledare för skolan och ta ett större ansvar för att inhämta kunskaper om och följa upp lärarnas undervisning. Lärarna måste i sin undervisning klargöra ämnens syften och kunskapskrav så att dessa är kända hos alla elever. Eleverna behöver ha målen klart för sig för att därigenom ges möjlighet till reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Lärarna behöver samverka mellan ämnena i högre grad så att eleverna får möjlighet till överblick och sammanhang. I några ämnen krävs bättre anpassning av undervisningen utifrån elevers behov, förutsättningar erfarenheter och tänkande så att eleverna därmed stimuleras till att nå ännu längre. Lärarna behöver också bättre beskriva elevernas kunskapsutveckling och hur skolan kan stödja eleverna att komma vidare i de individuella utvecklingsplanerna.

Majoriteten av skolans elever uppger i kommunens enkät att de upplever skolan som en trygg skola där det oftast råder studiero. Intervjuer med elever och lärare samt verksamhetsbesök bekräftar denna bild men Skolinspektionen möter också elever som inte är trygga. Vid samtal med elever och lärare framkommer att det finns problem på skolan med mobbning men elever och lärare beskriver också att om personalen får kännedom om kränkningar så vidtar rektorn och lärarna åtgärder. Tillsynen visar dock att det finns brister i det förebyggande arbetet. Skolan behöver gå vidare med arbetet med kartläggningar och analyser av dessa.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman och rektorn måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

2011-10-21

2 (14)

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Hagnässkolan i Upplands-Bro kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Upplands-Bro kommun att senast den 23 januari 2012 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Rektorn och lärarna klargör inte för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och dess vårdnadshavare har.

Utbildningen är inte systematiskt inriktad på målen i läroplanen och övriga författningsbestämmelser.

Lärarna ger inte alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet undervisning och lärande.

I detta ingår att:

- Klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har (Lgr 11 1, Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter/Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter).
- Se till att undervisningen utgår från och omfattar läroplanens/kursplanernas krav (1 kap. 11 § skollagen, Lgr 11/Lpo 94 och förordning om kursplaner).
- Se till att lärarna samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och för att ge överblick och sammanhang (Lgr 11 2.2 Övergripande

2011-10-21

3 (14)

mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer/Lpo 94 2.2 Mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer).

- Se till att lärarna anpassar undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande (1 kap. 4 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Lgr 11 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer/Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.2 Mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer).
- Se till att lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling (3 kap. 3 § skollagen).

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet grundläggande värden och inflytande.

I detta ingår att:

- I planeringen av verksamheten ange utformningen av inflytandet och se till att skolan har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad (1 kap. 10 §, 4 kap. 14 § första stycket skollagen, Lgr 11 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande/Lpo 94 2.3 Mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande).
- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem (4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar/Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektors ansvar).

2011-10-21

4 (14)

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Vid skolan bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Vid skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling (6 kap. 7 § skollagen).
- Se till att skolan har rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen (6 kap. 10 § första stycket skollagen).
- Utarbeta en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling samt hur dessa åtgärder ska följas upp (6 kap. 8 § skollagen).

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Särskilt stöd ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas enligt författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Se till att eleverna får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver (3 kap. 8 § tredje stycket skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo 94 2.8 Mål och riktlinjer, Rektorns ansvar).
- Rektor ser till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds samt att samråd sker med elevhälsan vid utredningen (3 kap. 8 § första och andra stycket skollagen).
- Rektor ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).
- Se till att åtgärdsprogrammet följs upp och insatserna utvärderas löpande (3 kap. 9 § skollagen).

2011-10-21

5 (14)

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Rektorn ser inte till att skriftliga omdömen och bedömningar skrivs i enlighet med skollagen och andra författningar.

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

- Se till att en skriftlig bedömning av elevernas kunskapsutveckling ges när ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne (10 kap. 22 § skollagen/7 kap. 9 § grundskoleförordningen).
- Se till att de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven (10 kap. 13 § skollagen).
- Se till att i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap. 13 § skollagen).

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utveckling av utbildningen

Rektorn tar inte sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef och verkar för att utbildningen utvecklas.

Rektorn tar inte i tillräcklig utsträckning ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt att resultaten omsätts i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet pedagogiskt ledarskap och utveckling av utbildningen

I detta ingår att:

- Rektorn ser till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella styrdokumenterna (4 kap. 5 § skollagen).
- Rektorn ser till att lärarna får kontinuerlig pedagogisk ledning i syfte att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen (Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo 94 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar).

2011-10-21

6 (14)

- Rektorn tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 § skollagen).

Bedömningsområde: Erbjudande av utbildning

Alla elever har inte lika tillgång till den utbildning som anordnas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet erbjudande av utbildning.

I detta ingår att:

- Se till att utbildningen är avgiftsfri med undantag för enstaka inslag som medför en obetydlig kostnad för eleverna eller kostnader i samband med skolresor och liknande aktiviteter som ersätts av vårdnadshavare på frivillig väg (10 kap. 10-11 §§ skollagen).
- Se till att skolan erbjuder språkval i enlighet med författningarna (9 kap. 6 § skollagen).

2011-10-21

7 (14)

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Den nationella statistiken visar att andel elever på skolan som nådde kravnivån på ämnesproven i årskurs 5 läsåret 09/10 varierar från 70 procent (delprov räknemetoder matematik) till 98 procent på andra delprov. Samtliga delprov i matematik hade resultat som var något lägre än rikets genomsnitt medan övriga delprov hade i stort resultat över rikets genomsnitt. Skolans egen sammanställning i alla ämnen över andel elever som bedöms nå målen i årskurs 5 visar att samtliga elever bedöms nå målen i bild, hemkunskap, musik och slöjd. Lägst resultat uppnås i svenska där 82 procent av eleverna bedöms uppnå de nationella målen.

Den nationella statistiken visar att andel elever som når minst målen att uppnå i årskurs 9 läsåret 09/10 är 79 procent på Hagnässkolan. En jämförelse mellan resultaten på ämnesproven i årskurs 9 och ämnesbetygen visar att dessa i stort överensstämmer med rikets resultat. Den nationella statistiken visar också att andel elever med behörighet till nationellt program är 94 procent och det genomsnittliga meritvärdet är 230. Detta är bättre resultat än rikets resultat. Skolans egen statistik för läsåret 10/11 visar ett ännu bättre resultat. Alla elever utom en blev behöriga till nationellt program. Skolans egen statistik visar även att 95 procent av eleverna i årskurs 9 når målen i alla ämnen läsåret 10/11.

Trots att skolan ger eleverna förutsättningar att nå goda resultat, pekar Skolinspektionen i detta beslut på ett antal områden där författningarna inte följs.

Resultat av värdegrundsarbetet

Enligt skolans egen elevenkät läsåret 10/11, vilken redovisas i skolans plan mot kränkande behandling, har samtliga resultat förbättrats jämfört med föregående år. Exempelvis så uppger 91 procent av eleverna att "*jag känner mig trygg när jag är i Hagnässkolan*" vilket är en förbättring med 5 procentenheter från föregående år. De allra flesta av de elever Skolinspektionen möter säger att de upplever trygghet och studiero. Detta bekräftas även i Skolinspektionens enkäter. Men Skolinspektionen möter också elever som inte är trygga. Som ovan visar har var tionde elev inte svarat att han/hon känner sig trygg i skolan. Vid samtal med elever och lärare framkommer att det finns problem på skolan med mobbning men elever och lärare beskriver också att om personalen får kännedom om kränkningar så vidtar rektorn och lärarna åtgärder. I skolans egen elevenkät svarar dock endast 70 procent att "*De vuxna motverkar aktivt att någon behandlas illa*".

2011-10-21

8 (14)

Bedömningsområde: Undervisning och lärande**Bedömning:**

Rektorn och lärarna klargör inte för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och dess vårdnadshavare har.

Utbildningen är inte systematiskt inriktad på målen i läroplanen och övriga författningsbestämmelser

Lärarna ger inte alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Motivering:

För att eleverna ska få en förståelse om undervisningens innehåll och bedömning är det viktigt att de nationella målen och hur undervisningen relaterar till dessa kommuniceras till eleven. På Hagnässkolan beskriver rektorn och lärarna målen för elever och föräldrar i samband med terminsstart. Trots detta visar tillsynen att elevernas kännedom om utbildningsmålen brister. Eleverna beskriver i bästa fall att de vet vad de ska göra men de vet, i hög grad, inte vilka kunskapskrav de ska arbeta mot eller vad det centrala innehållet i kurserna är. Även vad som krävs för olika betygssteg är för många elever oklart.

Vid intervjuer med elever och lärare framkommer att undervisningen i flera ämnen planeras mer utifrån läromedel än utifrån kursplanerna i de olika ämnena. Eleverna uppger att på de flesta lektionerna så arbetar de med ett läromedel eller en stencil gemensam för alla. Skolinspektionens observationer och skolbesök bekräftar denna bild.

Lärare samverkar med varandra inom olika ämnen exempelvis genom att diskutera betyg och bedömning men varken elever eller lärare kan ge exempel på att lärare samverkar med varandra ämnesövergripande för att på så sätt arbeta med utbildningsmålen och ge överblick och sammanhang. Lärarna uppger att i de fall en lärare undervisar i flera ämnen så kan denne lärare samplanera dessa ämnen till viss del men ämnesöverskridande samverkan mellan lärare sker mer sällan. Detta bekräftas i Skolinspektionens enkät där 50 procent av lärarna svarar "*stämmer ganska dåligt*" på påståendet "*I den här skolan är det vanligt med ämnesöverskridande arbeten*". Lärarna beskriver när de berättar om arbetet med implementeringen av Lgr11 att de känner sig stressade av hur det centrala innehållet i varje kurs "*ska hinnas med*". Lärarna berättar att de tidigare samverkade och hade temaarbeten men att det "*tappats*" bort de sista åren.

Vid intervjuer av lärare och elever samt verksamhetsbesök framkommer att det finns lärare som på ett medvetet sätt anpassar undervisningen efter elevers behov,

2011-10-21

9 (14)

förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Det framkommer dock att det också finns lärare som inte kan ge exempel på hur undervisningen är utformad för att ge varje elev den ledning och stimulans de behöver. Lärarna uttrycker att det är svårt att anpassa undervisningen. Elever som har lätt att lära får fördjupningsuppgifter när de är färdiga med vad som planerats. Dessa uppgifter uppfattas ofta som mer arbete av samma sort än fördjupning av eleverna. De elever som Skolinspektionen intervjuat uppger att de inte upplever detta som tillräckligt för att de ska känna att de får stimulans och vill utvecklas i sitt lärande.

Författning:

1 kap. 4 och 11 §§ samt 3 kap. 3 § skollagen
Lgr 11 1, Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter/
Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter,
Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Lgr 11 2.2
Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer/Lpo 94 1 Skolans värdegrund
och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.2 Mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer och
förordning om kursplaner

Bedömningsområde: grundläggande värden och inflytande**Bedömning:**

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen.

Motivering:

Trots att skolan i sin kvalitetsredovisning uppmärksammat att elevernas rätt till reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll är ett utvecklingsområde, så finns det på skolan ingen gemensam strategi för hur detta ska göras. Elever och lärare kan ge få exempel på hur elevernas möjligheter till inflytande ska stärkas när det gäller att göras delaktiga i sin egen utbildning. Det vanligaste är att eleverna tar ställning till en färdig planering och samtliga elever Skolinspektionen intervjuar uppger att det är lärarna som bestämmer hur arbetet ska ske på lektionerna.

Författning:

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 § samt 4 kap. 14 §, första stycket, skollagen
Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3
Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns
ansvar/Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3
Mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektors ansvar

2011-10-21

10 (14)

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Vid skolan bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering:

Vid Hagnässkolan finns rutiner för att personal som får kännedom om att en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling anmäler detta till rektorn och åtgärder vidtas. Det finns dock inga rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen.

Det finns också brister beträffande det förebyggande arbetet mot kränkande behandling. Vid intervjuer med personal framkommer att den kartläggning som ska ligga till grund för vilka förebyggande åtgärder som bör vidtas på skolan inte är tillräcklig. Kartläggning och åtgärder på skolnivå om eventuella etniska motsättningar finns inte trots att det är känt på skolan bland lärare att sådana motsättningar finns. Det finns också brister i det förebyggande arbetet såtillvida att skolan inte vidtar adekvata åtgärder för att lösa de problem som framgår av kartläggningen. Exempelvis uppger 88 procent av eleverna i skolans plan mot kränkande behandling att "*jag blir bra bemött av vuxna i skolan*". Rektorn uppger vid faktagranskningen att resultatet har varierat mellan 92 procent och 88 procent de senaste fyra åren. Det finns ingen analys av vad som ligger bakom svaren och inga åtgärder är vidtagna.

På skolan finns ordningsregler. En av reglerna lyder: *Man får inte ha på sig huvudbonad i klassrum och vid matsalsbordet*. Ordningsreglerna skickas hem till föräldrarna så att de kan bekräfta med underskrift att de står bakom reglerna. Skolinspektionen har inga synpunkter på huruvida en skola gemensamt bestämmer att eleverna inte får ha keps, mössa eller huva inomhus men såsom förbudet är utformat omfattar det plagg som eleven kan ha valt av religiösa skäl. Enligt rektorn är inte förbudet riktat mot elever som har huvudbonad av sådana skäl. Skolinspektionen bedömer att ordningsreglerna inte är tydliga i denna del.

Författning:

6 kap. 7, 8 och 10 §§ skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

2011-10-21

11 (14)

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas enligt författningarnas krav.

Motivering:

Särskilt stöd erbjuds inte i alla ämnen. Exempelvis ges inte särskilt stöd i moderna språk trots att nästan hälften av eleverna som valt tyska eller spanska valde att byta till svenska/engelska i årskurs 9 läsåret 09/10.

Vid intervjuer med lärare och elevhälsa beskriver de intervjuade olika rutiner för hur behovet av särskilt stöd ska utredas. Några lärare menar att de skriver en pedagogisk kartläggning i alla ämnen medan andra menar att detta inte ska göras. Någon lärare beskriver att det kan ta lång tid innan åtgärdsprogram upprättas. Det framkommer också av intervjuer med lärarna att åtgärdsprogram inte upprättas i alla ämnen.

I de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av framgår inte alltid tydligt elevens behov, hur de ska tillgodoseas och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammen följs inte upp i tillräcklig grad och insatserna utvärderas inte löpande.

Författning:

3 kap. 8 och 9 §§ skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo 94 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning**Bedömning:**

Rektorn ser inte till att skriftliga omdömen och bedömningar sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Motivering:

Om ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne ska en skriftlig bedömning göras av elevens kunskapsutveckling. De skriftliga bedömningar Skolinspektionen tagit del av benämns felaktigt skriftliga omdömen. De skriftliga bedömningarna beskriver inte, med något undantag, elevernas kunskapsutveckling. Som omdöme i matematik står: *X har inte visat några kunskaper i ämnet. Underlag saknas. Deltog ej på nationella provet.*

Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att en elev kan gå nio år i skolan utan att få med sig mer om sin kunskapsutveckling i ett ämne än detta.

2011-10-21

12 (14)

I elevens individuella utvecklingsplan ska finnas skriftliga omdömena som avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i alla ämnen. De skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av uppfyller inte dessa krav. Istället för att lyfta fram elevernas kunskapsutveckling finns det omdömen som fokuserar på elevens arbetsovilja, ointresse och att "*eleverna gör det som gäller på lektionerna*". Vad eleven skulle behöva lära sig mer om eller vad som kan bli bättre utöver detta framgår inte. Några lärare har valt att inte ge kommentarer överhuvudtaget utan stannat vid att markera *nej/jalja med kvalitativa nivåer*. Ett omdöme i idrott och hälsa kan då bestå i: *Deltagit aktivt i samtliga moment och kan samarbeta med sina klasskamrater med kvalitativa nivåer*. Det finns inte skriftliga omdömen i biologi, fysik och kemi utan omdömen redovisas enbart i no (naturorienterande ämnen).

I den framåtsyftande delen av de individuella utvecklingsplanerna framgår inte heller i tillräcklig hög grad vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Författning:

10 kap. 13, 22 §§ skollagen, 7 kap 9 § grundskoleförordningen

Bedömningsområde: pedagogiskt ledarskap och utveckling av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn tar inte sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef och verkar för att utbildningen utvecklas.

Rektorn tar inte i tillräcklig utsträckning ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt att resultaten omsätts i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

Tillsynen visar att det finns brister i rektorns arbete med att inhämta kunskaper om och följa upp lärarnas undervisning. Rektorn är en del av verksamheten på skolan och för vardagssamtal med lärare och elever. Det som saknas är dock mer reflekterande och utvecklande samtal om skolans utveckling, lärarnas undervisning och elevernas lärande med alla lärare. De brister Skolinspektionen pekar på i detta beslut under bedömningspunkten *Undervisning och lärande* visar att rektorn behöver ta ett större ansvar för detta. Rektorn uppger att utvecklingsarbetet sker i ämnesgrupperna och att han vill ge lärarna tid för implementeringen av lgr11.

Några av de åtgärder som skolan själv har identifierat i sin kvalitetsredovisning är brister i individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram. Tillsynen visar att det

2011-10-21

13 (14)

finns fortsatta brister i detta arbete men lärarna uppger i intervjuer och samtal att de inte vet hur de ska komma vidare.

Hagnässkolan uppvisar brister i sitt kvalitetsarbete. Kunskapsresultaten följs upp av skolans rektor och personalen uppmärksammas vid läsårsstart exempelvis att skillnaden i resultat mellan pojkar och flickor ökade år 2010 men detta har inte lett till analys eller planerade åtgärder.

Författning:

4 kap. 4, 5 §§ skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo 94 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar

Bedömningsområde: Erbjudande av utbildning**Bedömning:**

Alla elever har inte lika tillgång till den utbildning som anordnas.

Motivering:

Vid intervjuer framkommer att elever samlar in pengar till en skolresa genom att sälja ljus. För de elever som inte vill samla in pengar på detta sätt så kan istället deras föräldrar betala. Eleverna uppmanas då av lärarna att de ska ha gjort något arbete hemma för sina föräldrar. Rektorn uppger att skolan betalat kostnaderna för elever som inte kan betala genom ljusförsäljning eller pengar från föräldrar. Skolinspektionen påpekar att kostnader för skolresor och liknande aktiviteter får ersättas av vårdnadshavare på frivillig väg. Sådana aktiviteter ska vara öppna för alla.

Skolan erbjuder språkval i tyska eller spanska. Alla elever erbjuds dock inte att läsa svenska eller engelska. Det valet erbjuds i första hand elever i behov av stöd i svenska eller engelska. Lärarna uppger att undervisningen i svenska eller engelska enbart syftar till att ge stöd. Rektorn och lärare är mycket aktiva med att förklara för eleverna att ett modernt språk kan ge meritpoäng i konkurrensen om högskoleplatser och att de därför inte ska välja svenska eller engelska om de inte är i behov av stöd. Skolinspektionen vill erinra om att elever har rätt att få välja att fördjupa sig i exempelvis engelska. Undervisning för att stödja detta måste även erbjudas.

Författning:

9 kap. 6 §, 10 kap. 10-11 §§ skollagen

2011-10-21

14 (14)

Bakgrund

Beskrivning av Hagnässkolan

Hagnässkolan är belägen i Brunna. Skolan består av grundskola, årskurserna 4-9. På skolan finns en rektor som till sin hjälp att leda skolan har en biträdande rektor. Det finns 258 elever på skolan. Alla klasser är åldershomogena. På skolan finns även ett fritidshem. Kommunens ansvarstagande för skolbarnsomsorgen beskrivs dock i separat beslut.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi
Enhetschef

Jane Strandberg
Utredare

Bilagor:
Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

2011-10-21

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen och bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Kommunens förskoleverksamhet respektive verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut.

För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut).

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning kommunen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som vilka grupper som intervjuas. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för kommunen. Företrädare för kommunen ges också möjlighet att ta del av och att lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i kommunen, på skolorna och i övriga verksamheter inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).